

foretages Foranstaltninger til Marskens Afvanding, herunder Anlæg af Havdige fra Højer til Emmerlev, og Anlæg af det til Afvandingen nødvendige Kraftanlæg. Udgiften ved denne Afvanding er meget betydelig, nemlig ca. $4\frac{1}{4}$ Mill. Kr. Det foreslaas, at Staten heraf skal udrede de $\frac{2}{3}$, medens Resten skal udredes af Lodsjerne, og Udgiften skal afholdes i Løbet af 4 Aar, saaledes at der i Finansaaret 1925—26 kan anvendes indtil 200 000 Kr. Det er, som jeg sagde, et meget stort Beløb, der her er Tale om. Men under Hensyn til, at det er et saa stort Areal, 9 000 ha, det drejer sig om, og under Hensyn til, at det maa anses for at være en Livsbetingelse for de paagældende Lodsere, at dette Areal afvandes, mener mit Parti at maatte gaa med til at bevilge det nævnte Beløb. I denne Forbindelse skal jeg nævne, at Arealets Afvanding ogsaa maa anses for en Forudsætning for, at der kan komme en Udstykning af Arealerne i Gang og saaledes skabes Mulighed for Oprettelsen af selvstændige Smaakaars-hjem.

Det foreslaas i Lovforslagets § 4, at de Beløb, Lodsejerne skal udrede, ydes mod Garanti af Amtsrepartitionsfonden for Tønder Amt som Laan af Statskassen, saaledes at de afdrages og forrentes med 7 pCt., hvoraf 6 pCt. beregnes som Rente, 1 pCt. som Afdrag. Dernæst bestemmes det i § 5, at Landbrugsministeren nedsetter en Kommission, som faar den Opgave at bestemme, hvilke Ejendomme der skal deltage i Omkostningerne, og i hvilket Omfang. I § 6 bestemmes det, at de Ejendomme, som deltager i Anlægget, skal udrede Merudgiften ved Anlæggets endelige Vedligeholdelse og Drift, og for saa vidt Enighed mellem Parterne om disse Udgifters Fordeling ikke opnaas, fastsættes denne af den i § 5 nævnte Kommission. Endelig bestemmes det, at Arbejdets Udførelse samt Ledelsen af Afvandingsinteressentskabets Anliggender overdrages til Bestyrelsen for Digelaget for Marsken ved Tønder, idet dog denne Bestyrelse udvides med 4 Medlemmer. De, som kender Forholdene ved Marsken ved Tønder, vil under Hensyn til, at det er saa store Arealer, det drejer sig om, og saa store Beløb, der er nødvendige til dette Arbejdes Udførelse, let kunne blive enige med mig i, at hvis Arbejdet skal udføres, maa dette Lovforslag vedtages. Jeg skal derfor paa mit Partis Vegne anbefale, at det vedtages saa hurtigt som muligt i dette høje Ting.

H. P. Hanssen (Nørremølle): Det ærede Medlem Hr. P. Mortensen henviste som Begrundelse for de store Udgifter særlig til det store Areal, 9 000 ha, det drejer sig om ved Afvandingen, men naar man anser det for forsvarligt, at Staten bringer saa store Ofre, er der ogsaa andre Grunde at henvise til. Det Areal, der er Tale om, hørte før Genforeningen til den store Rudbøl Sydvesthjørne Afvandingskommune, som tilsammen omfattede 25 000 ha, og denne store Afvandingskommune blev gennemskaaet ved den nye Grænse, saaledes at de 9 000 ha blev liggende Nord for og Resten Syd for Grænsen. Før blev Udgifterne ved Afvanding og i det hele taget ved Arbejdet indenfor dette Areal fordelt pr. ha paa samtlige Lodsejere. Nu ligger Forholdet saaledes, at hele Vandet maa ledes op over den Nord for Grænsen liggende Del, og de to Trediedele af Lodsejerne, som bor Syd for Grænsen, er altsaa fri for at betale Afgiften. Naar det nu foreslaas, at Staten skal bære to Trediedele af Udgiften ved denne Afvanding, er det altsaa i Virkeligheden en rimelig Erstatning for de Tab, som Lodsejerne har lidt ved den nye Grænses Dragning.

Jeg vil i denne Forbindelse pege paa et andet Forhold. Det store Omraade, som afvandes gennem Vidaaen, strækker sig langt imod Øst, Vandskelslinien ligger Øst for en Linie fra Aabenraa ned mod Flensborg, og indenfor dette store Omraade er der, siden Genforeningen fandt Sted, til Dels under Hedeselskabets Overledelse, udført meget omfattende Kultiveringsarbejder; Vandløb er blevet reguleret, nye Kanaler er blevet gravet, og der er draget Omsorg for, at disse Arealer her længere inde i Landet kan afvandes hurtigt. Men Følgen er, at de ved Regnskyl opstaaede Vandmasser, som før var 2—3 Dage om at naa til Højer, kommer der meget hurtigere og med meget stærkere Kraft, saa at disse Arealer derude mod Vest i de senere Aar har lidt langt mere af Oversvømmelser end tidligere. Der er saaledes her opstaaet Forhold, som ogsaa begrunder, at der bringes betydelige Ofre fra Statens Side.

Jeg skal i øvrigt ikke trætte med lange Udviklinger; Lovforslaget har jo før været behandlet her i Tinget, og jeg kan henvise til de Taler, som ved den Lejlighed blev holdt af Venstres Ordfører, det ærede Medlem Hr. Mads Gram, og den daværende Landbrugsminister Hr. Madsen-Mygdal. Der er kun to Afvigelser fra det daværende Lovforslag. Den ene er Forhøjelsen af Summen fra 3 850 000 Kr. til 4 235 000 Kr.,